

Kaitseministeerium

Meie: 16.09.2026
nr 7-2/26-01748-2

**Vabariigi Valitsuse määruse „Tsiviiltoetuse
registri põhimäärus“ eelnõu
kooskõlastamine**

Kaitseministeerium esitas 11.09.2026 Riigikantseleile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Tsiviiltoetuse registri põhimäärus“ eelnõu.

Riigikantselei esitab selles kirjas põhimõttelisemad märkused ning kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega arvestamise korral. Täpsustavad, sõnastuslikud ja muud tehnilist laadi väiksemad märkused esitatakse mitteametlikus vormis.

1. Kehtiva õiguse kohaselt peetakse tsiviiltoetuse registris (edaspidi *TTR*) juba praegu muu hulgas arvestust elutähtsa teenuse osutajate ning riigikaitse ameti- ja töökohti omavate tööandjate üle. Kriisiolukorra ja riigikaitse seadusega (edaspidi *KORKS*) kujundatakse senine riigikaitse töökohustusega ameti- ja töökohtade süsteem ümber ning muutub ka *TTR*-is peetava arvestuse ese. *KORKS*-i § 135 lõike 1 punkti 3 kohaselt peetakse *TTR*-is arvestust elutähtsa teenuse osutajate ning kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise õigusega isikute ja asutuste üle. Konkreetse inimese kriisiülesandega ameti- või töökohtal töötamise või sellisel kohal töötamise kohustuse kohta peetakse kavandatava rakendusregulatsiooni kohaselt arvestust töötamise registris (edaspidi *TÖR*). Järgnevalt toome esmalt esile märkused, mis puudutavad selle arvestuse **uuele süsteemile üleviimiseks vajalikke muudatusi**.

1.1. Elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi ja kriisiplaani andmed. Eelnõu § 26 punktis 6 käsitletakse ühiselt teavet elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi ja kriisiplaani kinnitamise kohta ning punktis 7 riskianalüüsis ja kriisiplaanis nimetatud tarnija, muu lepingupartneri ja tütarettevõtja andmeid. Riskianalüüsi ning kriisiplaani tuleb käsitleda erinevates punktides iseseisvalt.

KORKS-i § 85 lõigete 2 ja 3 kohaselt määratakse riskianalüüsis kindlaks ülesanded, mille täitja suhtes on taustakontroll eesmärgipärane, ning taustakontrolli võib teha sellise ülesande täitja suhtes, kui ülesanne sisaldub kinnitatud riskianalüüsis. *KORKS*-i § 107 lõike 5 kohane tarnija, muu lepingupartneri või tütarettevõtja kriisiülesandega töökohtade määramise õigus seondub seevastu elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaanis määratud tingimuste ja ulatusega. Seetõttu **peab *TTR*-is olema võimalik riskianalüüsi ja kriisiplaani kinnitamist eraldi kajastada**.

Samuti ei tulene *KORKS*-i § 107 lõikest 5, et määramisõigusega tarnija, muu lepingupartner või tütarettevõtja peab olema riskianalüüsis või kriisiplaanis nimeliselt

nimetatud. Seletuskirjas põhjendatakse senise punkti 7 andmekoosseisu muu hulgas elutähtsa teenuse osutaja sõltuvuste kajastamise vajadusega. See eesmärk tuleb eristada KORKS-i § 107 lõikest 5 tuleneva määramisõiguse arvestusest. Määramisõigus ja seos asjaomase elutähtsa teenuse osutajaga tuleks kajastada §-s 30. Kui senise punkti 7 andmekoosseis säilitatakse eraldi toimepidevuse seisukohalt oluliste sõltuvuste kajastamiseks, tuleb selle sisu ja vajadust sellest eesmärgist lähtudes täpsustada ja põhjendada.

Eeltoodust lähtudes teeme ettepaneku sõnastada § 26 punktid 6–8 järgmiselt (muutes senise punkti 8 punktiks 9):

„6) teave elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi kinnitamise kohta;

7) teave elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani kinnitamise kohta;

8) elutähtsa teenuse osutaja toimepidevuse tagamise seisukohalt olulise tarnija, muu lepingupartneri või tütarettevõtja nimi ja registrikood“.

1.2. Kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise õiguse arvestus. Eelnõu § 30 kohaselt peetakse arvestust tööandja üle, kelle juures on kriisiülesandega ameti- ja töökohti. See ei vasta piisavalt KORKS-i § 135 lõike 1 punktile 3, mille järgi on arvestuse esemeks kriisiülesandega ameti- ja töökohtade **määramise õigusega isikud ja asutused**, sõltumata sellest, kas nad on selliseid kohti juba määranud.

TTR-ist peab lisaks määramisõigusega subjektile nähtuma **määramisõiguse ulatus**. KORKS-i § 107 lõike 4 puhul tuleneb see asjaomase isiku, asutuse või põhiseadusliku institutsiooni kriisiplaanist, lõike 5 puhul asjaomase elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaanist. Viimasel juhul peab registrist nähtuma ka seos selle elutähtsa teenuse osutajaga. TÖR-is peetakse seevastu isikupõhist arvestust.

Teeme ettepaneku sõnastada § 30 näiteks järgmiselt:

„§ 30. Kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise õigusega isiku, asutuse ja põhiseadusliku institutsiooni andmed

Kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise õigusega isiku, asutuse või põhiseadusliku institutsiooni kohta kantakse registrisse järgmised andmed:

1) nimi ja registrikood;

2) kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 alusel kriisiplaani koostamise kohustusega isiku või asutuse puhul teave kriisiplaani olemasolu kohta;

3) kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 107 lõikes 4 nimetatud isiku, asutuse ja põhiseadusliku institutsiooni puhul teave kriisiplaanis määratud kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise ulatuse kohta, sealhulgas vajaduse korral sellest tulenev määratavate kriisiülesandega ameti- ja töökohtade maksimaalne arv;

4) kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 107 lõikes 5 nimetatud tarnija, muu lepingupartneri või tütarettevõtja puhul selle elutähtsa teenuse osutaja nimi ja registrikood, kelle kriisiplaanist tuleneb punktis 3 nimetatud ulatus.“.

Andmeväljade tehniline lahendus võib olla teistsugune, kuid nimetatud teave peab olema registrist üheselt tuvastatav. Kui sama ettevõtja on määramisõiguse seisukohalt seotud mitme elutähtsa teenuse osutajaga, peavad ka need seosed olema eristatavad.

1.3. Andmeandjad, andmevahetus ja andmete registrisse kandmine. Eelnõu §-d 32–34 vajavad tervikuna ülevaatomist. KORKS-i § 135 lõike 4 punktide 3–5 kohaselt tuleb põhimääruses sätestada andmeandjad ja nende edastatavad andmed, andmevahetus teiste

andmekogudega ning andmete registrisse kandmise ja õigsuse tagamise kord. Praegune § 32 loetleb andmeandjad, kuid **ei määra, milliseid andmeid iga andmeandja esitab**. Eriti tuleb § 30 muutmisel üheselt määrata, kellelt saadakse määramisõiguse andmed eri subjektide, sealhulgas põhiseaduslike institutsioonide ja eraõiguslike isikute kohta. Olulist täiendamist vajab selles küsimuses ka seletuskiri, mis eeltoodud küsimuste kohta selgust ei loo.

Eelnõu § 33 lõige 1 loetleb andmekogud, millega TTR andmeid vahetab, kuid ei seo neid vahetatavate andmetega. Palume määrata, **milliseid andmeid konkreetsest andmekogust saadakse ja kahe-suunalise andmevahetuse korral ka, milliseid sinna edastatakse**. Avaliku teabe seaduse (edaspidi *AvTS*) § 43(6) lõike 2 kohaselt tuleb teises riigi infosüsteemi kuuluvas andmekogus põhiaandmetena kogutavate andmete töötlemisel lähtuda selle andmekogu põhiaandmetest.

Eelnõu § 33 lõikes 2 tuleb üle vaadata ka elektroonilise andmekandja sätestamine X-tee üldise alternatiivina. *AvTS*-i § 43(9) lõike 5 kohaselt toimub andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja nende vahel infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu. Kui mõne § 33 lõikes 1 nimetatud andmekogu puhul on muu andmeedastusviis jätkuvalt õiguspäraselt võimalik ja vajalik, tuleb see sätestada konkreetse erandina.

Eelnõu § 34 sõnastus ei ole §-dega 32 ja 33 kooskõlas. Teeme ettepaneku sõnastada § 34 tekst näiteks järgmiselt:

„(1) Andmed kantakse registrisse § 32 lõikes 1 nimetatud andmeandja esitatud andmete või § 33 lõikes 1 nimetatud andmekogust saadud andmete alusel.

(2) Kui andmeid ei kanta registrisse automatiseeritud andmevahetuse kaudu, kannab § 3 kohaselt pädev töötleja andmed registrisse viivitamata, kuid kümne tööpäeva jooksul nende saamisest.“.

Paragrahvide 32–34 lõplik lahendus tuleb viia kooskõlla §-s 3 sätestatava töötlejate ülesannete jaotusega.

1.4. Andmevahetus kaitsevääkohustuslaste registriga. Eelnõu § 33 lõike 1 punktis 7 nähakse ette TTR-i andmevahetus kaitsevääkohustuslaste registriga, kuid eelnõust ega seletuskirjast ei nähtu piisavalt selgelt selle otsese andmevahetuse eesmärk ega vahetatavate andmete koosseis. Kriisiülesandega ameti- ja töökohtade isikupõhine arvestus toimub kavandatava regulatsiooni kohaselt TÖR-is ning TÖR vahetab vastavaid andmeid kaitsevääkohustuslaste registriga.

Kui TTR-i ja kaitsevääkohustuslaste registri vaheline otsene andmevahetus on vajalik mõne muu TTR-i ülesande täitmiseks, **tuleb selle eesmärk ja vahetatavate andmete koosseis selgelt välja tuua**. Kui sellist vajadust ei ole, tuleks kaaluda kaitsevääkohustuslaste registri väljajätmist § 33 lõike 1 loetelust.

2. Lisaks eeltoodule vajavad täpsustamist järgmised registri andmekoosseisu ja pidamise üldised küsimused.

2.1. Registri kaasvastutavate ja volitatud töötlejate ülesanded. Eelnõu § 3 nimetab registri vastutavad ja volitatud töötlejad ning piiritleb osal juhtudel nende töödeldava teabe, kuid ei sätesta piisavalt nende ülesandeid. KORKS-i § 135 lõike 4 punkt 1 nõuab põhimääruses kaasvastutavate töötlejate ja volitatud töötleja ülesannete sätestamist.

Palume § 3 täiendada Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Päästeameti kui kaasvastutavate töötlejate ning volitatud töötlejate ülesannetega vastavalt registri tegelikule töökorraldusele. **Ülesannete jaotus peab muu hulgas võimaldama üheselt kindlaks teha, milline töötleja teeb registritoiminguid, haldab juurdepääsuõigusi ja parandab andmeid.** Vajaduse korral tuleb selle tööjaotusega kooskõlla viia ka §-d 34, 37, 40 ja 41. Eelnõu seletuskirja väide, et konkreetsed ülesanded ja kohustused kehtestatakse asutuses peadirektori käskkirjaga, ei täida KORKS-i § 135 lõike 4 punktist 1 tulenevat nõuet sätestada töötlejate ülesanded põhimääruses.

Arvestades KORKS-i seletuskirjas esitatud põhjendust Päästeameti kaasamiseks registri kaasvastutava töötlejana, võib ülesannete jaotamisel muu hulgas lähtuda sellest, et Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus korraldab registri tehnilist pidamist ja haldamist ning Päästeamet tsiviilkriisideks valmistumiseks ja nende lahendamiseks vajalike vahendite arvestusega seotud registrifunktsioonide sisulist haldamist ja arendamist. Täpne tööjaotus tuleb kujundada registri tegelikust töökorraldusest lähtudes.

2.2. Juriidiliste isikute üldandmete struktuur ja terminoloogia. Eelnõu eri sätetes kajastatakse juriidiliste isikute **üldandmeid osaliselt korduvalt ning erineva terminoloogiaga.** Näiteks §-s 25 on ettevõtja üldandmetena nimetatud ärinimi, registrikood, aadress ja sidevahendid, §-s 26 aga elutähtsa teenuse osutaja nimi ja registrikood ning §-s 30 tööandja registrikood ja nimi. Samalaadseid üldandmeid kajastatakse eri rollides ka muudes sätetes.

Ühtlasi kasutatakse samasisuliste andmete puhul erinevaid mõisteid, näiteks „nimi“, „nimi äriregistris“ ja „ärinimi“, „registrikood“, „äriregistrikood“ ja „registreerimisnumber“ ning „aadress“, „asukoht“, „postiaadress“, „kontaktandmed“ ja „sidevahendid“. Näiteks § 12 lõikes 2 kasutatakse „nimi äriregistris“, „äriregistrikood“ ja „asukoht“, § 22 punktis 8 „asukoht“, „postiaadress“ ja „registreerimisnumber“ ning § 25-s „ärinimi“, „registrikood“, „aadress“ ja „sidevahendid“.

Mõistame, et kuna selline struktuur koos viidatud sõnastustega pärineb kehtivast määrusest, andmekoosseisude ülesehitus eelnõus võib seonduda registri senise tehnilise lahendusega ning selle ulatuslik ümberkujundamine ei pruugi käesoleva eelnõu raames olla otstarbekas. **Palume siiski võimaluse korral vähendada samade üldandmete korduvat kajastamist ning ühtlustada samasisuliste andmete terminoloogia, eristades selgemalt isiku põhiandmed tema konkreetse rolli, staatuse või registriobjektiga seotud andmetest.** See aitaks vähendada andmete dubleerimist ja lihtsustada nende ajakohasena hoidmist.

2.3. Asja sundkasutusse võtva ja sundvõõrandava ametiisiku andmed. Eelnõu § 8 punkti 4 kohaselt kantakse registrisse asja sundkasutusse võtva ja sundvõõrandava ametiisiku elukoha aadress ning punkti 5 kohaselt tema „kontaktandmed, sealhulgas e-posti aadress ja mobiiltelefoni number“. KORKS-i § 135 lõike 5 punktis 2 on nimetatud ametiisiku üldandmed, töökoha või ametikoha nimetus, tööpiirkond ja ülesanded. KORKS-i seletuskirjas on sama sätte selgitamisel nimetatud lisaks töökoha kontaktandmeid.

Elukoha aadressi töötlemise vajadus TTR-i eesmärgi täitmiseks ei nähtu eelnõust ega seletuskirjast. Arvestades isikuandmete minimaalsuse põhimõtet, teeme ettepaneku § 8 punkt 4 välja jätta või põhjendada konkreetselt elukoha aadressi töötlemise eesmärgi ja vajalikkust.

Samuti palume § 8 punktis 5 täpsustada, et tegemist on töökoha kontaktandmetega, ning määratleda registrisse kantav andmekoosseis ammendavalt. Sõnastus „kontaktandmed, sealhulgas ...“ jätab andmekoosseisu avatuks. Kui vajalikud on e-posti aadress ja telefoninumber, tuleks need normis selliselt ka nimetada.

2.4. Riigi tegevusvaru andmed. Palume üle vaadata §-s 23 sätestatud andmekoosseis. Riigi tegevusvaru üle sisulise arvestuse pidamiseks peaks registrist nähtuma ka **tegevusvaru hoiukoht** ning juhul, kui sama varu paikneb mitmes hoiukohas, vajaduse korral ka konkreetse hoiukohas paikneva varu liik ja kogus. KORKS-i § 100 lõike 4 punkti 1 kohaselt tuleb tegevusvaru hoiulepingus muu hulgas määrata tegevusvaru asukoha aadress. Seetõttu palume hinnata, kas asjaomased andmed tuleks lisada ka §-s 23 sätestatud TTR-i andmekoosseisu.

2.5. Elanikkonnakaitseks vajalike objektide andmed. KORKS-i § 135 lõike 1 kohaselt on TTR-i eesmärk koondada ja hoida nii riigikaitseks kui ka tsiviilkriisi lahendamiseks vajalike vahendite, asutuste ja isikutega seotud andmeid ning sama lõike punkti 2 kohaselt peetakse registris muu hulgas arvestust kriisilukorra ja muude sündmuste lahendamiseks vajalike vahendite üle. Eelnõus nähakse juba ette ulatuslik andmekoosseis kriisi lahendamisel vajalike ehitiste, rajatiste ja muu taristu kohta, kuid eraldi ei ole käsitletud varjendeid, varjumiskohti ega evakuatsioonikohti.

Palume hinnata, kas TTR-is tuleks pidada arvestust ka varjendite, varjumiskohtade ja evakuatsioonikohtade üle. Arvestades nende vahetut seost KORKS-is sätestatud elanikkonnakaitse tegevustega ning vajadust omada kriisi lahendamisel terviklikku ülevaadet olemasolevatest võimalustest, võiks registris vajaduse korral kajastada muu hulgas objekti asukohta, liiki, mahutavust, ligipääsetavust, kasutuselevõtuks vajalikkude teavet ja kontaktandmeid. Kui osa põhiantmetest sisaldub teistes andmekogudes, tuleks nende dubleeriva kogumise asemel võimaluse korral kasutada andmevahetust.

2.6. Juurdepääsuõiguste ja andmete väljastamise arvestus. Eelnõu § 37 lõige 2 eristab registriandmetele juurdepääsu kahte viisi: juurdepääsuõiguse andmist ja andmete väljastamist. Juurdepääsuõiguse saanud isik võib registrit talle antud õiguste ulatuses vahetult kasutada, sealhulgas andmeid vaadata ja pärida, samas kui andmete väljastamisel antakse isikule konkreetsed registriandmed ilma talle registrile juurdepääsuõigust andmata.

Paragrahvi 37 lõige 4 neid kahte olukorda ei erista: arvestust peetakse sõnastuse järgi juurdepääsuõigust omavate isikute üle, kuid arvestuse andmetena nimetatakse andmete väljastamise põhjust, kuupäeva ja viisi. Palume juurdepääsuõiguste arvestus ja registriandmete väljastamise arvestus eristada ning määrata kummagi puhul vajalik andmekoosseis.

2.7. Registriandmete ajakohasus ja säilitamine. Eelnõu § 38 lõige 2 seob osa registriandmete ajakohasuse kindla tähtaja või lähteandmekogust kustutamisega. KORKS-i § 135 lõike 6 kohaselt säilitatakse TTR-i andmeid kuni nende ajakohasuse lõppemiseni ning § 135 lõikes 5 nimetatud isikuandmeid kuni kümme aastat nende registrisse kandmisest. KORKS-i seletuskirja kohaselt on teisest andmekogust saadud andmed ajakohased kuni põhiregistri andmete muutumiseni ning muutunud andmed tuleb TTR-is asendada. **Seega tuleb eristada andmete tegelikku ajakohasust ja nende säilitustähtaega.**

Kümneaastane isikuandmete säilitamise ülempiir tuleneb vahetult KORKS-i § 135 lõikest 6 ja seda ei ole võimalik määrusega pikendada. Samas võib selle ülempiiri mehaaniline

kohaldamine takistada TTR-i eesmärgi täitmist olukorras, kus isikuandmed on kümne aasta möödumisel jätkuvalt ajakohased ja nende töötlemine registri eesmärgi täitmiseks vajalik. Näiteks võib sama isik olla sõiduki omanik või vastutav kasutaja või muu registris kajastatava vara omanik või valdaja üle kümne aasta. Sellisel juhul tekiks kümneaastase tähtaja möödumisel vajadus kustutada registrist andmed, mida on registri eesmärgi täitmiseks jätkuvalt vaja.

Seetõttu tuleb §-s 38 leida KORKS-i § 135 lõikega 6 kooskõlas lahendus ka juhuks, kui isikuandmete töötlemise vajadus kestab üle kümne aasta. Ühe võimalusena võib ette näha, et kümneaastase tähtaja möödumisel senised isikuandmed kustutatakse ning juhul, kui nende töötlemine on registri eesmärgi täitmiseks jätkuvalt vajalik, saadakse ajakohased andmed andmeandjalt või lähteandmekogust uuesti ja kantakse registrisse.

Sellest lähtudes **ei ole põhjendatud lugeda § 32 lõikes 1 nimetatud andmeandja esitatud teavet automaatselt ajakohaseks kümme aastat kande tegemisest või muutmisest.** Samuti ei saa § 33 lõikes 1 nimetatud andmekogust saadud teabe ajakohasuse lõppu siduda üksnes selle lähteandmekogust kustutamisega, sest lähteandmed võivad muutuda ka kirjet kustutamata.

Eraldi tuleb **üle vaadata § 38 lõike 2 punkt 3.** Paragrahvi 15 lõikes 1 nimetatud sõidukiandmed hõlmavad lisaks sõiduki tehnilistele andmetele omaniku, vastutava kasutaja ja tegeliku kasutaja isikuandmeid. Seetõttu ei ole põhjendatud käsitada kogu § 15 lõikes 1 nimetatud andmekoosseisu ühtselt 25 aastat ajakohasena. Isikuandmed tuleb ajakohastada vastavalt lähteandmete muutumisele ning nende säilitamisel tuleb järgida KORKS-i § 135 lõike 6 teises lauses sätestatud kümneaastast ülempiiri.

Palume § 38 sellest lähtudes ümber sõnastada nii, et andmete ajakohasus ja säilitustähtaeg oleksid selgelt eristatud. Eeltoodust lähtudes teeme ettepaneku sõnastada § 38 näiteks järgmiselt:

„§ 38. Registriandmete säilitamine

(1) Registrisse kantud andmeid säilitatakse kuni nende ajakohasuse lõppemiseni, arvestades lõikes 4 sätestatud isikuandmete säilitamise tähtaega.

(2) Paragrahvi 32 lõikes 1 nimetatud andmeandja esitatud andmete ajakohasuse lõppemisel asendatakse need ajakohaste andmetega või kustutatakse. Andmeandja teavitab registri pädevat töötlejat andmete muutumisest või nende ajakohasuse lõppemisest.

(3) Paragrahvi 33 lõikes 1 nimetatud andmekogust saadud andmed ajakohastatakse vastavas andmekogus olevate põhiaandmete muutumisel. Andmed kustutatakse registrist, kui vastavad andmed kustutatakse lähteandmekogust või nende TTR-is töötlemise vajadus muul põhjusel lõpeb.

(4) Kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 135 lõikes 5 nimetatud isikuandmeid säilitatakse kuni nende ajakohasuse lõppemiseni, kuid mitte kauem kui kümme aastat andmete registrisse kandmisest arvates. Kui kümneaastase tähtaja möödumisel on isikuandmete töötlemine registri eesmärgi saavutamiseks jätkuvalt vajalik, kustutatakse senised andmed ning andmeandjalt või lähteandmekogust saadud ajakohased andmed kantakse registrisse uuesti.

(5) Andmed kustutatakse nende ajakohasuse lõppemisel või lõikes 4 sätestatud säilitustähtaja möödumisel.“.

Kui M-kategooria sõidukite puhul soovitakse säilitada eraldi 25-aastane tähtaeg, tuleb see sõnastada säilitustähtajana ja eristada § 15 lõikes 1 sisalduvate isikuandmete säilitamisest.

2.8. Järelevalve registri pidamise üle. Eelnõu § 40 käsitleb ühe regulatsioonina registri vastutava töötleja, Kaitseministeeriumi või Siseministeeriumi ning andmekaitse järelevalveasutuse järelevalvet ja annab neile ühetaolised volitused, sealhulgas õiguse siseneda ruumi, kus andmeid töödeldakse või paikneb töötlemiseks kasutatav seade.

Selline lahendus vajab muutmist. Tuleb eristada registri kaasvastutava töötleja kontrolli registri nõuetekohase pidamise üle ning seadusest tulenevat järelevalvet. Andmekogude pidamise üle tehtava järelevalve pädevus ja volitused tulenevad seadusest ning neid ei ole vaja põhimääruses korrata ega laiendada. Samuti tuleneb ministeeriumi teenistuslik järelevalve tema valitsemisala asutuse üle Vabariigi Valitsuse seadusest.

Eelkõige ei saa põhimäärusega anda järelevalve tegijatele seadusest sõltumatut ruumi sisenemise või muud järelevalvevolitust. Teeme ettepaneku jätta §-st 40 välja järelevalveasutuste ja nende volituste loetelu ning sõnastada säte näiteks järgmiselt:

„§ 40. Kontroll ja järelevalve registri pidamise üle

(1) Kaasvastutav töötleja kontrollib registri pidamise nõuetekohasust talle § 3 kohaselt määratud ülesannete ulatuses.

(2) Seadusest tulenevat järelevalvet registri pidamise üle tehakse seaduses sätestatud alustel ja korras.“.

Seletuskiri tuleb viia valitud lahendusega kooskõlla. Praegu nimetatakse selles järelevalve tegijana muu hulgas Riigi Infosüsteemi Ametit, keda § 40 lõikes 1 nimetatud ei ole.

3. Seletuskiri. Seletuskiri vajab **terviklikku ajakohastamist ja eelnõuga kooskõlla viimist.** Mitmes osas on kasutatud varasema TTR-i põhimääruse seletuskirja teksti, mis ei vasta enam kehtivale õigusele ega kavandatavale regulatsioonile. Seetõttu ei piirdu vajalikud muudatused üksikute viidete või terminite parandamisega.

Muu hulgas viidatakse seletuskirjas praeguseks kehtetule Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 95/46/EÜ. Paragrahvi 3 selgitus ei vasta kavandatud töötlejate struktuurile ega arvesta KORKS-i § 135 lõike 4 punktist 1 tulenevat nõuet sätestada põhimääruses kaasvastutavate ja volitatud töötlejate ülesanded. Paragrahvi 6 selgitus tugineb praeguseks kehtetule infosüsteemide turvameetmete regulatsioonile ning tuleb viia kooskõlla kehtiva infoturbe korraldusega, sealhulgas põhjendada registri turvaklassi ja turbeastme valikut kehtivate nõuete alusel. Samuti kasutatakse seletuskirjas aegunud asutuste nimetusi, sealhulgas Maanteeamet, Veeteede Amet, Lennuamet ja Tehnilise Järelevalve Amet.

Paragrahvide 26 ja 30 selgitused tuleb sisuliselt ümber teha vastavalt KORKS-i taustakontrolli ning kriisiülesandega ameti- ja töökohtade regulatsioonile. Üle tuleb vaadata ka õigusviited. Näiteks on seletuskirja punktis 6 määruse kehtestamise alusena nimetatud KORKS-i § 134 lõiget 3, kuigi TTR-i põhimääruse kehtestamise volitusnorm on KORKS-i § 135 lõige 3.

Samuti vajab ajakohastamist mõjude osa. Väide, et määruse mõju ulatus ja sihtrühm võrreldes kehtiva regulatsiooniga ei muutu, ei arvesta kriisiülesandega ameti- ja töökohtade arvestuse sisu ja asjaomaste subjektide ringi muutumist ega sellega seotud andmekoosseisu ja andmevahetuse muudatusi. Seletuskirjas endas on seejuures märgitud, et vajalikud on TTR-i ja TÖR-i arendustööd. Samuti võib muutuda nende asutuste ja isikute töökoormus, kes peavad registrisse uusi andmeid esitama või neid ajakohastama. Palume mõjud ja mõjutatud sihtrühmad tegelikest muudatustest lähtudes uuesti hinnata.

Palume seletuskirjas selgelt välja tuua ka olulisemad muudatused võrreldes kehtiva TTR-i põhimäärusega. Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ §-de 63–65 kohaselt peab määruse eelnõu seletuskiri käsitlema eelnõuga kaasnevaid muudatusi ning sisaldama eelnõu sisu ja võrdlevat analüüsi. Kuigi seletuskirja punkt 2 kannab pealkirja „Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs“, kirjeldatakse selles valdavalt eelnõu sätete sisu ning muudatused võrreldes kehtiva regulatsiooniga ei ole tervikuna hõlpsasti eristatavad. Arvestades eelnõule antud tavapärasest lühemat kooskõlastustähtaega, hõlbustaks muudatuste selge väljatoomine oluliselt eelnõu ja seletuskirja läbitöötamist ning oleks nii kooskõlastajate kui ka eelnõu koostaja huvides.

Palume seletuskiri eelnõus tehtavatest muudatustest lähtudes tervikuna ajakohastada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets

Riigisekretär